

→ LLIBRES

Matar el marit

Jordi Sellarès

Aquest és un d'aquells llibres que et deixa un mal cos endimoniat a sobre, però també és d'aquells que es fa més necessari que mai llegir. *Matar al marit* és una història de violència que, malauradament, segueix estant a l'ordre del dia en ple segle XXI. Parlem de violència masclista, d'opressió contra les dones per part dels homes i de la comunitat, d'abusos i de violació. I d'una de les poques sortides que té una dona que pateix totes aquestes tortures.

La figura de la dona, de la feminitat, a la Xina, a Taiwan o a l'Àsia oriental en general es correspon amb allò servicial, cast, devot, reclus a l'àmbit privat, allà on només els homes de la família hi tenen accés. I poder. El confucianisme, doctrina filosòfica-moral amb que es regeix la societat xinesa, basada en la disciplina, la pietat i la obediència paterno-filial es desplega encara amb més força en les relacions maritals, en la submissió de les dones envers els homes. I d'això tracta precisament *Matar el marit*.

Publicada originalment el 1983, *Matar el marit*, de l'autora taiwanesa Li Ang (1952) va suposar una autèntica revolució i escàndol a les lletres xineses, tant pel fons com per la forma. Perquè Li Ang va basar la seva obra en un succés de la crònica negra dels anys 30 a Shanghai (una dona mata al seu marit després d'anys aguantant els seus abusos, agressions i violacions) extrapolant-lo al Taiwan rural dels anys 80. I al llibre no hi ha «ni trampa ni cartró», no s'amaga res de misteri ni hi ha cliffhangers de cap tipus. Comença amb la nota de premsa fictícia on se'ns informa que Chen Lin Shi va matar al seu marit, Chen Jiangshui, amb un ganivet d'escorxar porcs i just després el va esquarterar. I de seguida se'ns informa, també, del motiu de l'assassinat, l'estupefacció de l'absència d'adulteri com a possible mòbil del crim i la parafernàlia i exposició pública de l'acusada just abans de ser executada com a avís dissuasiu davant d'eventuals imitadores de Chen Lin Shi.

Ens diu Manel Ollé al pròleg que com a visitants i passavolants acostumem a veure les ciutats (i la cultura) xineses (i asiàtiques en general) embadalits per una mena d'encanteri i enclís ple de colors, olors i estridències, anacrònic i exuberant, però que és en llibres com aquest *Matar el marit* on se'ns mostra el revers fosc i brutal d'unes relacions clàniques monolítiques, creences paralitzants, tafaneries del veïnat, lleis no escrites impossibles de transgredir, i crueltat i patiments reclosos a l'àmbit domèstic.

I és en aquest àmbit domèstic on assistirem al calvari de Chen Lin Shi; quedar-se òrfena, ser tractada com a mercaderia pels seus familiars, obligada a casar-se amb un marit brutal, maltractador i odiós que només obté plaer violentant-la i maltractant-la. I tot i així

aguantar, de forma submissa i obediència; aguantar més enllà d'allò imaginable i suportable. I veure que ningú, o gairebé ningú farà res per ajudar-la. En aquest llibre no hi ha ni solidaritat ni sororitat, i està bé que sigui així. Haver-ho volgut posar en aquell context històric i geogràfic hauria resultat, com a mínim, anacrònic. Perquè al Taiwan dels anys 80 la moral confuciana de l'obediència estava també enquistada en les dones; davant els claríssims abusos que pateix Lin Shi tot seran justificacions:

«Sí que potser a vegades tot ell és força bruta, però què vols fer-hi? Els homes que es dediquen a escorxar porcs són així. Nosaltres, com a dones, ho hem d'aguantar tot, hem de conèixer bé el marit i els designis del cel. Però això de xisclar com una boja a la mínima de dolor l'únic que fa és malmetre la reputació del marit.»

Li Ang es recrea en la truculència dels maltractaments, no ens estalvia cap detall. Cada passatge ens fa mal. Ens sentim el dolor de Lin Shi com a nostre i ens esgarriem. Precisament per això *Matar el marit* va causar tant escàndol. Les autoritats comunistes xineses, en ple procés d'obertura econòmica dirigida per Deng Xiaoping, una barreja estrafolària de socialisme de mercat i moral conservadora, no podien sentir-se còmodes amb una obra tan visceral i violentament explícita que trenqués la imatge de concòrdia i harmonia social idealitzada pels estrangers i passavolants. Una imatge creada pel Partit Comunista Xinès, però totalment fictícia.

Per tot això, i encara més ens els temps que corren, llegir una obra com *Matar el marit* es fa més necessari que mai. No ho dubteu.

FITXA BIBLIOGRÀFICA

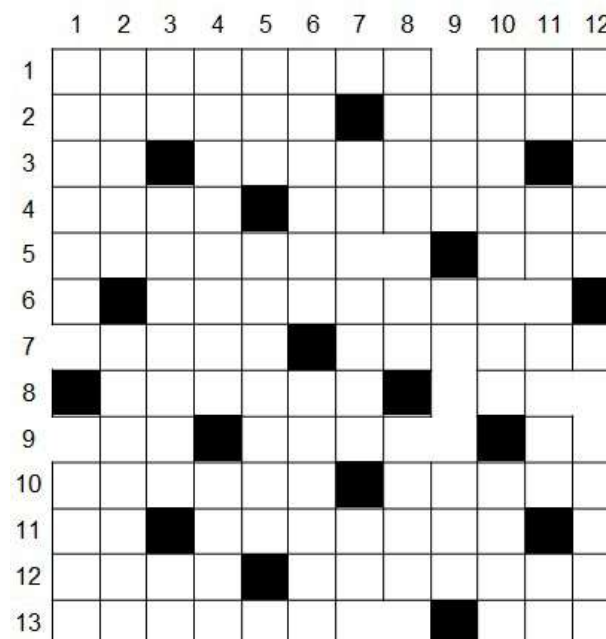
Matar el marit
Li Ang

Traducció de Mireia Vargas Urpi

Editorial Males Herbes, Barcelona, 2021
281 pàgines

→ MOTS ENCREUATS

Pau Vidal

HORIZONTALS: 1. Pietat que empeny a fer companyia als miserables / 2. Tranquil·litza pel mal estat de l'alpaca. Emprenya, i se'n surt / 3. Romania sense cap mirament. Com a equip és inferior, però no per qualitat. Mitja parella / 4. Paradigma de l'egtarim. I en el mateix sentit, monopoli a repartir entre dos / 5. Com a temps previst, gens bo, més aviat ventós. Rastres dels ibers a tots els bars / 6. L'altra mitja. Morrals per a bestiar amb gustos cervesers / 7. Lliçó bàsica sobre la premsa reaccionària. Tan boirosa que una contracció la faria deletèria / 8. Doni el ranxo als cavalls a mig apallisar. Paga els confidents sense donar la cara / 9. Relat sense vocals. Vocabulari per desmuntar el clixé. Estrena despenjinada / 10. Deixem anar. Podria quedar oscat, si no fos per la proximitat / 11. De cara a barraca. Clients de servei públic. La pifia / 12. Costerut, com tota reculada. Arramba a recer d'una empresa protectora / 13. Si és sexual, no la trobaràs, a l'illa. Un malalt al cor de la filla.

VERTICALS: 1. Només la separa de la plantofada una mica de velocitat. Resposta malagradosa i felina al ciclista barrut / 2. Aspiri a funcionari. Buida per dins com una lambada mal ballada / 3. Mil menys un. Diu que sí, que d'acord, que està bé. S'acaben la carn / 4. Ceràmica italiana d'imitació àrabica i denominació balear. Embolicat per la mala tuna / 5. Per dintre del ficus. Unitats de comptabilitat insomne. Fa córrer més la brama / 6. Arbre costaner molt celebrat a Madrid. O són dels lemúrids o dels lemuroïdes / 7. Ve sense ni cinc. Se salta el subjecte. Les tres primeres del sistema / 8. Citröen fet malbé per un ocell de nas gros. Mesura somiada pel jugador de rugbi / 9. Foguera elevant-se cel amunt. Moviment de contesta típic de la dreta / 10. Molts s'hi llancen perquè hi veuen el paradís de bat a bat. De l'os al cossi / 11. Parella d'asos. Són coses d'òssos, això d'imitar les monges. Centre històric d'Oslo / 12. Combinacions químiques amb aspecte de ferro vell. D'austríac re, més aviat argentí.

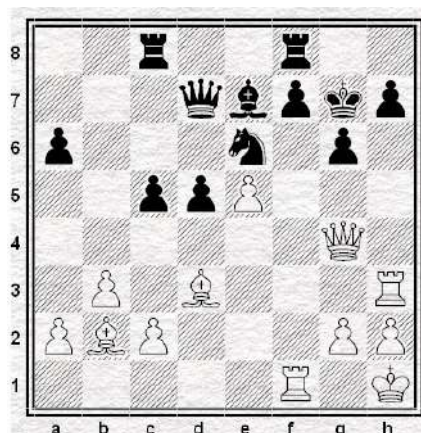

→ VINYETES

→ PROBLEMA D'ESCACS

Victor Rivas

Juguen blanques i guanyen.

D'una partida clàssica a l'antiga URSS al 1964 és aquesta posició on el blanc va aprofitar el torn de joc per atacar el rei negre. Com ho va fer?

Nivell: mig

Solució: 1.Txh7+!; Rxh7 2.Txf7+!; Tx7 3.Dx-g6+; Rh8 4.Dxf7; Cg7 5.e6 guanyant.

Victor Rivas
Tècnic de Nivell 1, Mestre Català d'escacs.

Classes particulars i grupals, més de 20 anys d'experiència.

Contacte: 679 654 719
vrg18081977@gmail.com